

ŠVIESA

JORNAL
LITHUANO

„Šviesa“ - Luz

Orgão de
Comunidade Lithuana
de SÃO JOSÉ

Redakcijos ir administracijos adresas:
R. Coronel Moraes, 64 S. Paulo
TELEPHONAS: 9-1322

L. P. K. BENDRUOMENĖS ORGANAS

Redaguoja: St. Puišys

PRENUMERATA:
Brazilijoje ir visoj Amerikoje met. 12\$000
Pusei metų . . . . . 7\$000
Lietuvoje dvigubai
ATSK. NUM. KAINA 300 RS.

Metai I

S. PAULO, 1935, Spalių — Outubro 5 d.

N° 2

JAU PRASIDĖJO ABYSSINIJOS — ITALIJOS KARAS

***** Spalių devinta diena — Lietuvių Liudesio Diena *****

MUSU PROGRAMA

Pirmame numery įžanginiame žodyje pakankamai esame nušvietę tą priežastį, dėl kurios pasirodė pasauliui šis naujas laikraštis „Šviesa“. Dabar norim pasisakyti, ko mes trokštame jį leisdami, kokia yra jo programa.

Mūsų tautą ilgus šimtmečius vilko sunkų svetimųjų junga. Gana tik atsiminus baudžiavos laikus, rusų curo priespaudą ir spaudos uždraudimo laikmetį. Nors vėliau laisvę atgavom, bet visgi tų ilgų metų vergija įspaudė mums savotišką antspaūdą. Gal būt ir yra tos vergijos pasekos, kad mes lengva širdimi išsižadam to, kas mums yra šventa, kas yra įgimta, tų papročių bei tradicijų, galop net savo gimtosios kalbos.

Gana mažo spaudimo ir lietuvis greitai pabunga, neriasi iš savo kailio, greitai pradeda pataikauti ir net tokiems, kurie išdrįsta jojo kalbą niekinti.

„Šviesa“ matydama tokia padėtį, stengsis ugdyti lietuvių širdyse meilę ir prisirišimą prie gimtinės, prie savosios kalbos, ugdyti jame tautinę ambiciją ir rodyti grėšiančius pavojus.

Štai yra pirmas mūsų programos pagrindas.

Antruoju pagrindu yra krikščioniškos dorovės ugdymas.

Dora yra svarbiausias visuomeninio gyvenimo veiksnys ir pažangos pamatas. Doros sumenkėjimą visuomet seka civilizacijos nupuolimas ir visuomeniški neramumai. Dora tai galingiausioji svertis, kurios pagalba galima tik pakelti žmonių iš klampios visuotinio sufrimo balos. Taigi, dorovės ugdymas yra reikšminga priemonė visame tautos gyvenime.

Toliau. Atvykę svetur radom skurdą ir sunkias medžiagines gyvenimo sąlygas. Bet ar negalima tų sąlygų nors bandyti sumažinti? Mums rodo, kad taip, ir todėl mes stengsimės rodyti savo broliams kelią prie geresnės būklės ir tam tikslui plačiai atskleidžiam laikraščio „Šviesa“ skiltis.

Štai trumpais bruožais mes pasisakom, ko mes norim, kokia yra mūsų kelio linija. Mes neatsižvelgdam į visus užpuolimus bei užmetimus kitoj spaudoj, į rietenas bei barnius nesikysdami, eisim savo nustatytu keliu.

Mes tikimės, kad mūsų broliai išėiviai mus supras ir mums pritars.

Leidėjai ir Redakcija

ABISINIJOS — ITALIJOS KARAS

NEGUS IR MUSSOLINI PASKELBĖ MOBILIZACIJAS

Italai jau perėjo Abisinijos sieną

Tautų Sąjungai Italijos — Abisinijos ginčą nepasisekė likviduoti geruoju. Nors dar karas oficialiai tarp jų nėra paskelbtas, bet karo veiksmai spalių 2 d. jau prasidėjo. Tą dieną Negus Abisinijos valdovas ir Mussolini, Italijos diktatorius, oficialiai paskelbė savo kraštuose bendrą mobilizaciją. Tiesa, Negus mobilizacijos įstatymą jau buvo pasirašęs rugsėjo 30 d., bet nuo jo vykdymo buvo susilaikęs, tikėdamasis, kad ginčas

būsiąs geruoju likviduotas. Negus mano sudaryti kariuomenę iš virš 1 milijono žmonių. Mussolini paskelbęs mobilizaciją davė parėdymą savo kariuomenei esančiai Afrikoje tuojau žygiuoti pirmyn ir pereiti Abisinijos sieną.

Reiškia karas, nors dar nepaskelbtas, bet faktinai jau prasidėjo spalių 2 d. Kuo pasibaigs, parodys ateitis.

Italai bombarduoja Abisinijos miestus

Sulig paskutinėmis žiniomis, italų orlaiviai spalių 3 d. pradėjo bombarduoti Abisinijos miestą Adua. Į miestą metė 78 bombas. Yra 1700 aukų. Jų skaičiuje daug vaikų ir moterų.

Be to italai rengiasi bombarduoti ir Abisinijos sostinę Addis Abeba.

2,000 abisiniečių krito

Sulig paskut. žiniomis („Havas“ pranešimas) provincijoje Ogaden spalių 4 d. įvyko smarkus mūšis tarp italų ir abisiniečių. Iš abisiniečių tarpus krito virš 2,000 kareivių ir daug sužeista.

Anglija su Prancuzija eina isvien

Anglų ir prancūzų delegacijos Genevoje nutarė reikalauti iš Tautų Sąjungos pritaikinti Italijai visas tas priemones, kokios yra nunatytos

Tautų S-gos statute uždėti pirmam pradėjusiam karą. Iš čia ar nekils tik naujas Europos ir bendrai pasaulinis karas?

Japonija irgi ruošiasi

Spalių 3 d. Japonų karo laivyno dalis apleido savo buveinę ir išplaukė į Swatow palei Kiniją Afrikos link. Bet kokių tikslu — nežinia.

Abisinijos valiuta kyfa

„Havas“ pranešimu iš Addis Abeba, Abisinijos valiuta pradėjo kilti. Taip anksčiau svaro kursas buvo 17 thaler (Abisinijos pinigais), o spalių 2 d. tik 14 1/4. Reiškia politiniu atžvilgiu Europos simpatija Negus pusėje.

KLAIPĖDA

Klaipėdos krašto Seimelio rinkimai jau praėjo. Jie tęsėsi dvi dienas: rugsėjo 29 ir 30 d. Balsavimuose dalyvavo 92% užregistruotų rinkikų. Kaikuriuose rinkimo vietose rinkimai panaikinti. Jie bus atnaujinti spalių 6 diena.

Lietuviai tikisi prarasti į Seimą 7 atstovus.

Kipras Petrauskas vyks P. Amerikon

Kauno Valstybinio Teatro Operos solistas Kipras Petrauskas gavo

Spalių 9 d. d. Paminėjimas

Šių metų Spalių 9 d. sueina lygiai 15 metų, kai lenkai smurto keliu pagrobė mūsų Vilnių.

Šiam liūdnam aktui paminėti São Paulo Liet. R. K. Bendruomenės iniciatyva š. m. spalių 13 d. 12 1/2 val. Sv. Antano do Pary bažnyčios salėje rengiama bendra lietuvių sueiga, kurioje bus prakalba, paskaita ir „Vilties“ choras išpildys keletą tautiškų bei gėdulingų dainų.

Prie to paminėjimo ruoškimės visi.

Pamaldos

Šį sekmadienį, spalių 6 d., Villa Anastacios Vengrų kopylėčioje 8 val. ryto įvyksta lietuviams pamaldos.

iš Buenos Aires valstybinio teatro direktoriaus pakvietimą vykti Pietų Amerikon ateinančiam vasaros sezonui. Kartu su Petrausku yra kviečiami taip pat ir kiti mūsų solistai: Jonušaitė — Zaunienė, Petras Olekas, Nauragis ir Mazeika.

Vilniuje lenkai persekioja lietuvius

„Vilniaus Rytus“ praneša, kad rugsėjo 4 d. Klevų kaime lenkai suėmė vietos lietuvių šv. Kazimiero Draugijos pirmininką Mykolą Sidabrą už lietuviybės žadinimą. Taip pat kun. Kristopanj išklebonavusį Adutiškėje 33 metus ištrėmė iš parapijos už lietuviybę ir paliko visai be parapijos.

Panašiai elgiasi ir su kitais mūsų veikėjais.

Linų derlius Lietuvoj

Linų pramonė Lietuvoj progresuoja. Kasmet pasėlių plotai didėja. Taip 1932 m. buvo 42 tūkstančiai hektarų, o šiemet jau 92 tūkstančiai. Šių metų derlius geras. Numatoma linų pluošto 36.800 tonų. Iš šio kiekio eksportui bus suvartota 22 tūkstančiai tonų. Kainos numatytos pakenčiamos.

Skaitykite ir platinkite
„ŠVIESA“

Popiežius uz Taika

Sv. Tėvas Pijus XI kalboje ligonių slaugytojų atstovams energingai pasisakė prieš karą ir užkariavimo planus ir patarė italų vyriausybei būti nuosaikiai. Popiežiaus kalba sukėlė didelį susidomėjimą pasaulio galiūnuose.

Bando, bet ar nuosirdžiai

Vokietijos bažnytinų reikalų ministris Kerrl panaudojo progą sueiti į sątykinį su Fuldos konferencijoje dalyvaujančiais vyskupais neva pradėti jau du mėnesiai nutrūkusias derybas tarp Bažnyčios ir valstybės. Vyskupų konferencija Fuldoje išleido ganytojišką raštą, kuriame katalikai kviečiami tvirtai laikytis prieš Vokietijos naujus katalikybės persekiotojus.

Amerika Katalikėja

Anglų laikraščiai rašo, kad žymiausias Londono profesorius D-ras Matis pasakė viešą kalbą, kurioje įrodinėjo, kad Jungtinės Amerikos Valstybės greit virs katalikų šalimi. Profesorius tvirtina, kad dabartinis amerikonių visuomeninio gyvenimo būdas: šeimynų tvarka, vestuvės ir bendrai viešas žmonių gyvenimas rodo, kad Amerikos gyvenimas linkęs prie katalikybės doktrinų.

Tarp kita ko profesorius palietęs ir dabartinės moralės (doros) krizę Amerikoje. Jo nuomone į tai nemažai atsiliepia neseniai praūžusio karo padariniai. Bet visuomet po nuopulimo turįs įvykti pakilimas žmonių, paragavus netikėtumo vaisių karų tybių, turėsianti linkti prie tikėjimo! — užbaigė savo kalbą Londono profesorius.

Mokslin. Marconi Brazilijoj

Rugsėjo 24 d. atvyko į Braziliją Italų mokslininkas senatorius Markoni, tikslu atidaryti Santos mieste galiną radio stotį. 5 dienas oficialiai vizitavo Rio de Janeiro, o iš ten atvyko į São Paulo rugsėjo 30 d. Čia išbus apie sąvaitę laiko ir vėliau vyks į Santos, o iš ten turbūt į Afriką dalyvauti kare su Abisinija.

Markoni yra skaitomas radio — elektros išradėju, ir šiaip žymus mokslininkas. Be to yra karštas katalikas.

Jis spaudos atstovams yra pareiškęs: «Su pasididžiavimu pareiškiu jums, kad esu tikintis ir katalikas. Tikiu ne tik kaip tikintis katalikas, bet ir kaip mokslininkas.

Tuo pareiškimu jis parodė, kad tikyba nei kiek nesipriešina mokslui.

Lietuvos opozicijos vienybė

Lietuvos laikraščiai rašo, kad Lietuvos laikraščiai rašo, kad Lietuvos opozicinės partijos Pasaulinio Kongreso metu susitarė vesti vieną bendrą liniją kovoje su vyriausybe. Ta vienybė sustiprėjo pastaruoju laikotarpiu dar daugiau. Opozicinio bloko vadais yra buvę prezidentai Stulginskis ir Grinius ir buvę ministrų pirmininkai Bistras ir Šlezevičius.

«Panevėžio Garsas» rašo, kad šie pažymėti vadai politiniais klausimais veda pasitarimus su Respublikos prezidentu p. A. Smetona ir ministrų pirmininku p. Tubeliu.

São Paulo Liet. Bažnyčiai Aukavo

1935 metais iki sausio 18 d. — 81.000. Nuo 18 sausio aukavo šie žmonės: Ceremuchos jungt. liudin. — 11 m., Kirmėla Nik. — 13\$000, Žukevičiaus jungt. liud. — 10, Valantonis K. — 2, Vitkauskas J. jungt. liud. — 13, Vitkauskas — 18, Gudaitis Jurgis — 5, Valenta D. 5, Varkalo jungt. liud. — 5, Bratkauskų jungt. liud. — 10, Malinauskienė T. — 8, Bartuševičius K. — 7, Varkala J. 7, Varkalai per jungt. 5, Vabalas J. 5, Bratkauskai per jungt. 10, Marcinkevičius Ad. 15, Polonis J. 5, Matusėvičius J. 1, Matusėvičiene V. 1.500, N. N. Ienka 5, Arbočius St. 10, Rudminas J. 5, Dambrauskas A. 1, Andriūška D. 2, Kušeliauskas Vl. 5, Azaravičius J. 7, Kuchowski Pr. 10, Banevičius Al. 5, Stankevičius Petras 5, Kamarauskas J. 10, Alinauskas J. 5, Strazdienė S. 5, Čerinauskas J. 5, Petrokas Pr. 5, Dzeviauskienė N. 10, Golmont J. 1, Stunžė

nas Juoz. 50, Juodelis V. 15, Švitriūnė K. 5, Kaveckai 15, Lingis Ign. 4, Čiurleivičius V. 5, Matgos Pr. 3, Žilinskas Ign. 5, Bereišis J. 5, Šablaiuskas M. 5, Pangonis 3, Bielopetravičius A. 10, Sakalauskas St. 20, Ramanauskas J. 5, Verbickienė U. 5, Leita Alf. 2, Žilinskas St. 2, Wollert Jul. 5, Mogila Iz. 20, Trimontas P. 3, Mažeika Ant. 4, Cironka Pr. 2, Skorupskis St. 20, Baranauskas J. 6, Šablaiuskas A. 5, Gutauskas Petr. 3, Rapeika J. 2, Mazulis J. 5, Bereskevičius St. 3, Makuškas Ant. 10, Moterų Draugijos Villa Bella skyrius 50, Mamaniškis Alf. 5, Krutulis J. 2.300, Dumbliauskas J. 10, Povilonis B. 10, Žilinskas M. 5, Kozmienė A. 50, Dziugeliai 50, N. N. 30, Banys V. 10, Šablevičius J. 10, Tunelytė Kl. 5, Mecelis M. 5, Paukštyš iš Faxina 5, Bumbalaitė 5, Baliukonienė 2, Liutkevičius Vl. 1, Dorinas P. 5, Gafta F. 1, Averlingis A. 7, Raketis

São Paulo Lietuviu Kronika

1. Atvyksta mūsų atstovas

Gautas pranešimas, kad São Paulo Liet. K. Sv. Juozapo b-nės, «Vilties» draugijos, «Grūdo» ir Mocos mokyklos atstovas į Pasaulinį Lietuvių Kongresą Kaune p. V. Nalvaika jau sugrįžta. São Pauly būsiąs apie spalį 10 d.

Mirė Anelė Jankauskaitė

Rugsėjo 28 d. gatvėje Padre Raposo, 93 mirė Jankauskienės Magdalenos dukterė Anelė, 14 metų amžiaus. Palaidota 29 rugsėjo Belém kapinėse labai iškilmingai. Dalyvavo virš 200 žmonių. Tikybinės apeigas atliko kun. Sugintas.

Magdė Jankauskienė yra kilus iš Kuonių parapijos, Ažuolyno km. Čia São Pauly visą laiką buvo uoli Šv. Juozapo b-nės narė.

Mes išreiškiame jai savo gilią užuojautą.

3. Pradės veikti «Grūdas»

Teko patirti, kad Lietuvių Ukininkų Draugijos «Grūdas» Valdyba yra nusistačiusi atgaivinti tos draugijos visą veikimą ir eiti prie realaus darbo, prie savo tiesioginio tikslo, t.y. žemės ūkio kolonijos įsteigimo. Sveikintinas žygis. Lietuviai ūkininkai tuo reikalu turėtų labiau susijūdmauti.

Draugijai vadovauja p. Feliksas Čemarka, prityręs foje srityje darbuotojas.

Atitaisymas

Užsakai. «Šviesos» pirmame numeryje klaidingai atspausdintas 2 užsakas. Turi būti Barauskaitė.

Krikštai. Pirmas krikštas irgi klaidingai. Turf būti: «Juozas, Petro ir Marijos Pukaitės, Budnikų sūnus».

ir daugiau.

Ir nepaisant savo didumo laikraštis kainuoja tik du centai, o sekmadieniais 5 centai.

Ko vertas šeiminkės darbas

Pas mus yra įsivyravusi nuomonė, kad sunkiausias darbus atlieka vyrai. Moterų darbas mažai tevertinamas. Tai yra klaidinga nuomonė. Labai dažnai moteris nudirba per savo gyvenimą net žymiai daugiau nei u vyrai. Štai pavyzdys.

Vieno Amerikos ūkininko žmona paskelbė laikraščiuose, kiek ji atliko darbų per 30 metų savo šeimyninio gyvenimo. O tų darbų begalės: paruošta apie 32,000 pusryčių, pietų ir vakarienių, iškepta 35,500 kėpų duonos, pasiūta 3,200 štukų baltinių, išskalbta 177,700 štukų baltinių ir rūbų, 35,600 valandų šlavimo, plojimo ir švarinimo. O kur kiti smulkūs darbai? Čia dar neįskaitytas 4 vaikų užauginimas.

Jeigu už savo darbus būtų gavusi nors vidutinišką atlyginimą, tai būtų uždirbusi per tą laiką nemažai krūvą pinigų. Bet deja, šeiminkė už savo darbus šeimynai ir ūkiui, algos negauna, todėl ir negali sudėti pinigų. Ji gali tik dirbti, dirbti ir dirbti ir niekad nesulaukti savo darbo įvertinimo.

Taigi, vyrai, įvertinkit moterų darbą, jos dirba nemažiau už mus.

PASAULINĖS ŽINIOS

Rusija pradėjo mokėti skolas

Telegrafas praneša, kad Rusijos vyriausybė rugsėjo 30 d. nutarė pradėti mokėti užsieniams skolas. Pirmoj eilėj bus mokama Vokietijai. Tuo reikalu jau duotas pareidymas valstybės bankui persiūsti į Vokietiją 85 milijonus markių. Vėliau bus mokama kitoms valstybėms.

Reiškia Rusijos banke pinigų yra užtekčiai, tik, deja, žmonės jų neturi.

Šamokslas prieš Borisą

Sios sąvaitės pradžioje Bulgarijos vyriausybė atidengė slaptą šamokslą prieš karalių Borisą tikslu jį nuverstti nuo sosto. Šamokslą rengė respublikonų partija bendrai su visomis opozicinėmis grupėmis. Šamokslu vadai suimti. Visam krašte paskelbtas karo stovis.

Susirinko lenkų seimas

«Havas» pranešimu spalį 4 d. susirinko naujai išrinktas (rugsėjo 15 d.) Lenkijos Seimas. Šio seimo sąstatas diežiumoje yra prielankus dabartiniai vyriausybei.

S. Amerikos Laikraščiai

Š. Amerikos laikraščiai yra žinomi visam pasauliui. Ten į spaudą kreipiama ypatingai daug dėmesio.

Didžiausias laikraštis yra dienraštis «New York Times». Paprastoms dienoms skaitytojų jis turi 400,000, o sekmadieniais apie 600,000. 1896 metais šis laikraštis buvo vertinamas 75 tūkst. dolerių, o dabar 1 milijardas. Dienraščio numeris turi kasdien 40 puslapių, o sekmadieniais iki šimto

V. 5, Povilavičius A. 2, Tumėnas A. 2, Meškauskas P. 2, Rukšėnas S. 10, Miller V. 2, Norkaitienė B. 1, Liwman J. 2, Leonavičius F. 2, Petrokienė T. 5, Paulo Carvalho de Barros 300, Me dys 30, Visockis P. 10, Mackonis P. 8, Avlasevičius 7, Valinskas K. 2, Skridenas M. 5, Šukienė E. 50, Griksytė K. 20.

Viso nuo sausio 1 d. iki Birželio 18 d. surinkta 1:232\$800.

(Bus daugiau.)

São Paulo L. K. Bendruomenės apzvalga

(Pradžia 1 Nr.)

Kun. J. Valaičiui išvažiuavus, Bendruomenės pradėta darba toliau pradėjo tęsti kun. B. Sugintas. Kad tas darbas būtų sėkmingesnis, nutarė tuojuo užmegsti tampresnius ryšius su b-nės, bendrai su parapijos nariais. Pradėjo tad juos kalbėti, o kalėdamas juos registruoti. Ši registracija šiaip atrodo: Villa Zelma — 170 lietuvių, Villa Bella — 891, Villa Alpina — 150, Mooca — 1,968, Bom Retiro — 1303, Villa Anastacia — 441, Canindê — 473 ir visuose kituose mažesniuose rajonuose — 1147. Viso: 6,442 žmonės. Bet daug dar liko ir nesuregistruota.

Susipažinęs siek tiek arčiau su bendru parapijos stoviu, Kun. Sugintas nusistato perorganizuoti ir pačią bendruomenę, kad ji galėtų didesniu mastu dirbti kultūrinį darbą. Tuo reikalu pagamina naujus istatus, juos išverčia į vietinę kalbą ir užregistruoja valdžios įstaigoj, kad galėtų veikti jam kaip juridinis asmuo. Tas darbas atliktas 1931 m. lapkričio 14 d.

Prie b-nės suorganizuoja skaitlingą švenčiausio Sakramento broliją, dabar turinti 150 narių.

Dar prie b-nės buvo suorganizuotas jaunimo skyrių, bet tas skyrius ilgai negyveno. Jo vieton įsikūrė Villa Bella bažnytinis choras.

Dar 1931 m. pabaigoj žmonių patogumui prie Villa Bellos mokyklos įsteigė koplyčią, kur įvedama kas antros sekmadienis 8 val. ryto lietuviams pamaldos.

Žodžiu — veikimas pradėjo eiti visu tempu.

Tinkamai sutvarkęs bendruomenės reikalus kun. Sugintas iškėlė mintį savo bažnyčią pastatyti. Bendruomenės nariai tam pritarė. Bet iš

kur paimti tam tikslui reikalingas lėšas? Ilgai negalvojęs nutarė vykti Lietuvon ir Amerikon aukų rinkti.

Iškvietęs iš Argentinos kun. Bumšą jį pavaduoti, pats 1933 metais birželio 13 d. išvyko Lietuvon, o iš ten į Ameriką, kur išbuvo apie 11 mėnesių. Nors ilgai užtruko, bet sugrįžo ne tuščiomis — parsivežė suaukotų pinigų viso \$3,702\$400.

Kun. Sugintui sugrįžus, tuojuo buvo suauktas nepaprastas visuotinis narių susirinkimas (1934 m. gegužės 20 d.), kuriame tapo išrinktas Bažnyčios Statybos Komitetas. Ir šis Komitetas tuojuo pradėjo darbą dirbti. Surastas Villa Zelinoj tinkamas žemės sklypas (Claudio Monteiro Soares Filho tarpininkaujant p. Korikiško pavedė bažnyčiai velni 9 lotus susidedančius iš 2920 kv. metrų), pagamintas planas ir padaryta sutartis su inžinierium Augusto de Arruda Botelho. Ir šiandien, ačiū Dievui, bažnyčia beveik jau gatava. Kas svarbiausia, kad ir sutartis bus pilnai apmokėta.

Bet bendruomenės darbas tuomi dar nepasibaigė. Daug dar ko trūksta, daug dar ko reikia. Bet daug ir padaryta. Visuomenės pasitikėjimas bendruomenės veikimu ir jos vadais nuolat auga. Parodo nors ir šis faktas, kad narių skaičius kas kart didėja ir šiandien jau turi 1290 narių.

Galima tad aiškiai pasakyti, kad Liet. K. Šv. Juozapo Bendruomenė São Paulo lietuvių kolonijoj yra viena iš didžiausių ir rimčiausių organizacijų ir ateity jai teks vadovaujama rolę lošti.

Bet prie to darbo turi prisidėti visa visuomenė, visi lietuviai katalikai. Tik bendrai dirbant viskas bus nugalėta ir darbas sėkmingai eis pirmyn

Ponas Ministeris J. Aukštuolis svečiuos pas lietuvius.

Nuo Redakcijos.

Šis straipsnis buvo parašytas pirmam numeriiui, bet dėl vietos stokos liko atidėtas šitam numeriiui.

Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Įgaliotas Ministeris Pietų Amerikai p. Jonas Aukštuolis būdamas S. Pauly be oficialių vizitų kai kuriems aukštiesiems asmenims nepamiršo apsilankyti ir pas kai kuriuos lietuvius į jų butus bei dalyvauti surengtuose priėmimuose, kas padarė gerą įspūdį visiems. Apie tokį vieną apsilankymą noriu parašyti porą žodžių.

Rugsėjo 19 d. grįžęs iš darbo radau savo kambariuke p. Felikso Čemerko rastelį: «Gerbiamasai, atvykit šiandien 8 val. vak. pas mane. Žadėjo atvykti į svečius p. Ministeris su žmona». Perskaitęs pamaniau sau: Nejaugi p. Ministeris vyktų į svečius pas privatinius lietuvius? Bet kvietimas, reikbia vykti. Todėl greitai apsirėngęs išėjau. Ten nvykęs jau radau kitus kviestus organizacijų atstovus ir šiaip kolonijos veikėjus. Pradėjom šnekučiuotis... bet štai pranešama: «atvyko». Su džiaugsmu einam visi Gerbiamuosius Svečius pasitikti. Sveikinamės, p. F. Čemerka mus visus persitato. Užvedam bendrą kalbą. Vėliau

ponia šeimininke kviečia visus prie bendro stalo. Susėdom ir pradėta kalbą toliau tęsiam. Bet štai p. Čemerka atsistoja ir prašo leidimo išsistarti porą žodžių. Jis sako: «Gerbiamosios ir Gerbiamieji, susilaukiam didelės garbės, turėdami mūsų tarpe aukštų ir žymių svečių ponios ir pono Ministerio asmenyse» Aš pamaniau sau: pono Minist. ir. ponios sutikimas priimti nuo paprasto lietuviuo išeivio kvietimą būti jo svečiu teikia garbę ne tik kvietusiam asmeniui, bet bendrai visiems kitiems išeiviams.

P. Čemerka savo kalbą tėsia toliau: «Toks p. Ministerio ir Ponios nesididžiavimas aplankyti emigranto bakūže, parodo didelį susirūpinimą išeivių gyvenimu. Nes tik tokiu būdu yra galimybė mus arčiau pažinti ir sužinoti, ką mums skauda ir ko mes pa geidaujam iš Lietuvos atstovo pasiūsto mums padėti. Kadangi p. Ministeris negali ilgėsnį laiką pabuti São Paulo lietuvių kolonijoj, tai kad arčiau susipažinus su mūsų organizacijų veikimu, aš pasistengiau pakviesti, galima sakyti, žymiausių São Paulo asmenis bei organizacijų vadus, kad duoti p. Ministeriui progos pasikalbėti su jais pri vatišku būdu ir arčiau susipažinti su mūsų gyvenimu ir troškimais.

Mes čia matome kolonijos gerbiama kleboną kun. Sugintą, kuris ne tik

(Tąsa 6 puslį.)

Musu Didvyrai Darius ir Girėnas

Paminklas Soldine

Tarp Lietuvos aėro klubo atstovų inž. Bulotos ir vienos vokiečių statybos firmos Berlyne pasirašyta sutartis, kuria ta firma pasižada pastatyti per Atlanto vandenyną perskridusiems Lietuvos lakūnams Dariusi ir Girėnui, jų nukritimo vietoje

ties Soldinu, paminklą. Paminklas bus iš dviejų didelių granito akmenų, mozaikinės plokštumos ir sunkias paminklą apsupančios grandinės, kuri bus prikailta prie marmurinių stulpų. Iš Lietuvos bus atgabentas didelis lietuviško medžio kryžius.

Zinių Zinėlės

Lenkija. Liepos 1 d. lenkų valstybinis bankas aukso fondu turėjo sumoje 550 milijonų zlotų (1 doleris — 5 zlotai).

Vokietija. Hitleris yra paruošęs įstatymo projektą, kuriuo einant protestantų bažnyčia busianti tvarkoma ministerio dekretais.

Lenkija. Šiais metais lenkai pastatė naują laivą «Pilsudski», kuris plaukios tarp Gdynia ir Nev Jorko. Laivas turi 15,000 tonų talpos.

Minas Geraes estadoj, Abadio Dourado municijoj, rugsėjo mėnesio pabaigoj rastas didelis diamanantas (briliantas) 448 kilatų. Parduotas už 950 kontų.

Nauja Santa Casa. Batatais fazenderius (ūkinkas) majoras Antonio Candido savo lėšomis stato naują ligoninę «Santa Casa». Ji kainuos 400 kontų.

Vengrija. Vengrų vyriausybė uždraudė advokatams žydu kilmės užsiminti advokaturą. Taip pat uždrausta ta profesija verstis ir moterims.

S. Paulo prekyba — pramonė progresuoja. Iš paskelbtos statistikos iš rugsėjo 28 d. matyt, kad São Paulo estadoj prekyba — pramonė progresuoja. Per pirmą šiu metų pusmetį vien tik į kitas Brazilijos estadas eksportavo savo prekių virš 321,135521 milreisu, o importavo tik už 225,689-059\$000. Skirtumas S. Paulo naudai 95,446,468\$000.

50 metų sukaktuvės. 1885 metais popiežius Leonas XIII išleido savo encikliką «Immortale Deum» apie Bažnyčios santykius su valstybe ir tt. Šioms sukaktuvėms paminėti São Paulo mokslininkų draugija «Centro Dom Vital» šią savaitę buvo surengus visą eilę paskaitų įvairiomis temomis, kurias laikė universiteto profesoriai ir vyskupas Safraganas.

Rusija. Rusų laikraštis «Izvestia» rašo, kad Maskvoj 1934 metais buvo vedybų 44,851 (Maskvoj gyven-tojų 3 milijonai). Iš jų jau persiskirė oficialiu keliu 15,594.

Maskvoj persiskirimai yra mažoj. Taip šių metų gegužės mėnesį vedė 4,381, ir persikirimų padaryta 2,040.

Lietuvių Katalikų Ziniai

PAMALDOS RAJONUOSE

Kiekvieną mėnesį pamaldos lietuviams laikomos: — Villa Anastacio Vengrų koplyčioj.

2 ir 4 sekm — Villa Bella koplyčioj.

3 sekmadienį — São Caetano koplyčioj.

Visur nuo 8 val ryto, išpažintis nuo 7 val.

Pamaldų tvarka Centre

1 Kiekvieną sekmadienį Sv. Antano bažnyčioje pamaldos lietuviams būna 11 val., išpaž. no 10v. Šiokiadieniais, iki 7 v. ryto, pakviečiant kunigą kleboną iš buto.

3 Mišių šiokiadieniais laikymas Sv. Jono bažnyčioje nuo 7 iki 9 val.

4 Šliubų reikalais (dokumentų sudarymo) šeštadieniais, nuo 4 iki 10 val. vakaro klebono raštinėj — rua Coronel Moraes, 64.

Gyvenimo vaizdeliai. I V A I R E N Y B Ė S

Nukando žmonai nosį

Tai įvyko lietuvių tarpe čia São Paulo kolonijoje. Buvo taip:

Dešimts metų tam atgal Povilas Matutis dar Lietuvoje bebūdamas vedė sau už žmoną jauną ir gražią lietuvaitę vardu Julia. Gyvenimas išsyk ėjo gana sklandžiai. Viskas buvo gerai. Vėliau išvažiavo į Braziliją ir čionai iš pradžių jų gyvenimas nei kiek nepasikeitė. Dargi susilaukė mylimos dukrytės, kuri šiandien turi jau 3 metus amžiaus. Bet vėliau jų santykiai pradėjo irti. Mat Povilas pastebėjo, kad jo Julia per daug akį meta į kitus. Kuo tolyn — vis blogyn. Ant galą persiskirė. Ji išapsigyveno Villa Anastacio — Botacudos, 148, o jį — rua S. Ephigenia, 167. Dukrytė jų, sutikus tėvui, liko gyventi prie motinos.

Praslinkus kuriam laikui Povilas Matutis pastebėjo, kad jo ex-žmona duoda blogą pavyzdį dukrytei ir todėl nusistatė iš jos atimti. Nuvyko pas advokatą ir viską papasakojo, ką žinojo.

Rugsėjo 28 d. advokatas ją pakvietė į savo raštinę — rua do Carmo, 18. Atvyko ir Matutis. Prasidėjo tarp jų ginčas, kurio metu prieita prie tokio įsiskarščiavimo, kad jis puolė ją ir nukando jai nosies galą. Tuo mi ir pasibaigė gyvenimo tragedija.

Ji dabar guli ligoninėje o jis randas kalėjime. Žinoma, ji pagys, nors liks be nosies, ir jis išeis, bet toliau ar susitarkins? Ir kas bus su ta jų dukryte.

Duktė skundžia tėvą už nepadorų jo gyvenimą

Pasauly nieko nėra pastovaus; viskas keičiasi, viskas eina pirmyn. Ir net šeimyninis gyvenimas ir jo pamatinis pagrindas — dora kartais irgi keičiasi, tik žinoma, į blogą pusę.

Štai pavyzdys. Keliolika metų tam atgal atvyko iš Lietuvos į Braziliją viena šeima: tėvas Juozas, motina (ji dabar jau mirus), sūnus, (dabar jau vedęs ir gyvena fazendoj) ir 2 dukterys (vyresnioji jau turi 16 metų).

Tėvas Juozas, nors jau sensteldžęs (dabar jau turi apie 50 metų amž.) bet sveikas ir drutas, kaip rėdikas, įsimylėjo į kitą lietuvaitę, vardu Marė, (dabar ji skaito 28 metus amžiaus) ir praslinkus kuriam laikui pakvietė ją pas save gyventi. Kad policija negalėtų prikibti, tai paėmė civilinį šliubą. Ir štai nuo šios dienos namai virto tikru pragaru. Nors nuo to laiko praslinko jau beveik 3 metai (jau turi vaiką 2 metų amžiaus, bet namuose ramybės nėra. Nuolat barniai, keiksmas, peštynės ir tt., kas duoda blogą pavyzdį ne tik jo dukterims, bet ir kitiems to namo gyventojams (ten gyvena keletas lietuvių šeimynų. Ir prieita prie to, kad ir policija pradėjo kištis ir tvarką daryti. Kaip rašo vienos brazilų spauda, rugsėjo 28 d. policija (ją pakvietė pati vyresnioji duktė) norėjo tėvą net gabenti į šaltąją, bet jam atsiprašius, paliko tai padaryti kitam kartui.

Štai prie ko veda doros nupuolimas ir savų lietuviškų papročių pakeitimas.

Report.

Ivairios žinios

Vagia mokinius

Rugsėjo 28 d. Kinų banditai pagavė 350 mokinių iš Peih-Siangen (Sanchajū) iš mokyklos. Vėliau pasiuntė tėvams reikalavimą išpirkti juos.

Perversmas Ekvatoriaus valstybėje

Rugsėjo pabaigoje Ekvatoriaus valstybėje įvyko revoliucija be kraujo praliejimo. Visa valdžia pavesta kariuomenės išrinktam diktatoriui Federikui Paez, tačiau jis valdysias kraštą tik per 4 mėnesius. Per tą laiką turi būti išrinktas steigiamasis Seimas ir nuolatinis prezidentas.

Didelė viesula Kuboje

Rugsėjo pabaigoje Kuboje praėjo didelė viesula kuri padarė nuostolių virš 4 milijonų dolerių. Yra ir žmonių aukų.

Lietuvos Seimo rinkimai

Sąryšy su ūkininkų sukilimais Lietuvoje kas kart vis plačiau pradeda kalbėti apie įvyksiančias pačioje valdžioje reformas ir apie Seimo rinkimus. Ar tos reformos įvyks greit — sunku pasakyti, bet manoma tik, kad Seimo rinkimai bus paskelbti tuo laiku, po Naujų metų.

Naujas rinkimų įstatymas jau

Už nosį 10.000 frankų

Paryžiaus laikraščiai rašo apie nepaprastą bylą. Vienas jaunas Abisinijos karaliaus giminaitis Sallasie, bestudijuodamas Genevos Universitete taises, iš pirmo pamatymo pamilo vieno redaktoriaus dukterį. Nors tėvai priešinosi, bet juodu susitarė tuoktis. Neilgai tęsėsi mokslas. Už nusikaltimus Universitetas pašalino kunigaikštį ir Šveicarijos valdžia paliepė jam apleisti kraštą. Nuvyko į Prancūziją. Ten gyveno jo sužieduotinė. Parašė jai kvietimą atvykti į Chambéry. Atvyko. Jų dviejų tarpe kilo nesusipratimas. Mergina atsisakė tekėti. Abisinijos kunigaikštis už tai jai nukando nosį. Kilo skandalas, byla. Teismas pramerkė 24 metų kunigaikštį vieniems metams kalėti, užsimokėti teismui 1000 fr. išlaidų ir meriginai 10.000 frankų už nosį. Mergina gavo krūvą pinigų, bet kas iš jų, kad ji be nosies.

Apsidraudė nuo trynukų

Londono tramvajaus konduktorius James Poor pernai tapo laimingų trynukų tėvu. Bijodamas, kad ši «laimė» jam ateity nepasikartotų, jis vieno draudimo bendrovėje apsidraudė nuo trynukų. Ir neapsiriko. Šiomet geroj Pooro žmonelė apdovanoje jį vėl trejeta stiprių, kaip krienas, berniukų. Draudimo bendrovė išmokėjo Poorui pagal sutartį 2.000 svarų (apie 75.000 litų).

Dabar Poor galvoja, ar nepravartu būtų apsidraudimą pratęsti tolimesniui laikui. Juk, maža kas gali atsitikti... O tuo tarpu iš gautos apdraudimo premijos gali neblogai gyventi.

Pasibaisėtina statistika

Viena Š. Amerikos draugija, kurios pirmininku yra dabartinis prezidentas Rozevelt, išstudijavo ir paskelbė vienerių metų kriminalinę statistiką. Štai ji: 12.000 žmonių užmušta 3000 sekvestruotų, 100.000 užpultų, 50.000 apiplėštų, 40.000 apiplėštų namų, 5000 padegimų. Apskaiyta, kad vidutiniškai per metus kriminalistai

yra išleistas. Sulig juo rinkikais gali būti ne jaunesni 24 metų, o išrinktais 30 metų. Balsavimai eis ne už srašus kaip seniau buvo, bet už asmenis, kurių srašai bus valdžios peržiurinėjami ir tvirtinami.

uždirba pustrečio milijardo dolerių. Vienų galvažudžių yra krašte 120.000 kurie laisvai vaikštinėja. Viso gi kriminalistų priskaitoma iki 400.000, taigi tris syk daugiau už reguliarią krašto armiją. Didžiausias kriminalistas Al Capone turėjo 20 milijonų metinių pajamų. Bet jis tik 15% sau pasilikdavo, o kitais pinigais papirkdavo policiją, valdžios žmones, advokatus ir kitus. (Dabar Al Capone sėdi kalėjime.

Atrodo, kad dolerio kraštas, tai kriminalistų lizdas.

Įdomi statistika.

«La Squilla» laikraščio korespondentas paskelbė įdomią statistiką kas ir kiek laišku parašo į metus. Štai ji: Anglas 78. Amerikonas 67. Olandas 66. Šveicarietis 59. Vokietis 55. Brazilas 49. Argentinas 37. Belgas 30. Prancūzas 25. Norvegas 20. O kiek laišku į metus parašo lietuvius?

Ar žinai?

kad:

— Žmogaus širdis sveria 250 — 370 gramų.

— Žmogus savyje turi 254 kaulus.

— Seniausias pasauly laikraštis eina kinų sostinėje Pekine, jo vardas «King Pau». Jis pradėjo eiti 911 metais.

— Saulė yra 1.200 kartų didesnė už žemės rutulį.

— Ant visos žemės šiandien galėtų gyventi 4 kartus daugiau žmonių negu dabar.

— Mokslininkų apskaičiavimu žaibai audros metu sunaudoja elektros energijos per 15 minučių už 45 milijonus milreisų.

LIETUVIAI SVETUR

Š. Amerika.

«Lietuvos Dainos» choras laimėjo pirmą vietą.

Liepos mėnesį New Yorke buvo surengta didelė muzikos diena, kurioje dalyvavo įvairūs orkestrai ir 89 chorai 69 amerikoniški ir 20 kitataučių. Jų tarpe 2 chorai lietuvių, būtent: «Lietuvos Dainos» ir New Yorko parapijos bažnytinis choras. Kiekvienas choras dejo visas pastangas, kad užimtų pirmą vietą. Ir koks buvo visų nuostabus dalykas, kuomet teisėjai paskelbė, kad pirmos vietos garbė tenka lietuvių chorui «Lietuvos Dainos». Ir prie didžiausių ovacijų (klausytojų buvo virš 20 t.) choro vedėjų p-lei Tamkiutei buvo įteikta graži dovana, o choristams po auksinį žetonėlį.

«L. Dainos» choras susidėjo vos tik iš 12 asmenų.

Parapijos choras taip pat laimėjo 4 vietą.

Garbė Amerikos lietuviams, kurie moka Lietuvos vardą kelti viešumon.

Jaunimo lietuvių Š. Amerikoje.

Pasaulinio lietuvių Kongreso metu paaiškėjo, kad Š. Amerikoje jaunimo lietuvių yra palaikoma per 127 lietuvių katalikų parapijas, 42 parapijines mokyklas, 3 mergaičių ir 1 berniukų kolegiją, 1 kunigų seminariją ir parapijų lietuvių kalbos ir tikybės kursus. Taip pat per lietuvių spaudą, dainas ir organizacijas.

Iš čia aišku, kad tautybės palaikyme tikyba vaidina svarbų vaidmenį.

Latvija.

Lietuviškų mokyklų stoka

Rygos «Lietuvių Balsas» rašo, kad įvairių vietų lietuviai yra įteikę Švietimo Ministerijai prašymus atidaryti jų vaikams lietuviškas mokyklas arba latvių mokyklose įvest lietuvių kalbos pamokas.

Švietimo Ministeris pažadėjo lietuvių prašymus sulig galimybe patenkinti.

Palestina.

Palestinoje tikrųjų lietuvių iš kilmės ir kalbos yra nedaug, vos keleta šeimų ir pavienių asmenų. Bet čia yra virš 10.000 Lietuvos žydų, persikraususių gyventi į tą kraštą tuojau po pasaulinio karo, būtent nuo 1919 metų. Čia reikia pažymėti, kad jų dauguma gyvena Palestinoje kaip tik ri lietuviai: mėgsta lietuviškai kalbėti, dainuoti ir net išsirašo iš Lietuvos lie

tuviškus laikraščius. Dargi kai kurie savo įstaigas vadina «Litté» (Lietuva).

Pastaruoju laiku prekybiniams santykiams su Lietuva užmegsti įsikūrė ten «Lietuvos — Palestinos Eksporto Draugija», kurios steigėju yra Lietuvos žydas Ilgovskis.

Lietuvis fabrikantas Konstantinopoly.

Lietuvių gyvenama visur. Ir net tokioj Turkijoje jų yra. Štai mums pra-nešama, kad Konstantinopoly, gatvėje Camando, yra didelis batų fabrikas, kuriame dirba virš 600 darbininkų. To fabriko savininku yra lietuvis Leonas Matalas ir darbininkų tarpe yra daug lietuvių.

L. Matalas į Turkiją atkeliavo 1920 metais. Buvo visur ir visokį darbą dirbo. Vėliau nuvyko į Konstantinopolį ir ten atidarė mažą batų dirbtuvę, kurią dėkui savo patvarumui laikui bėgant užaugino į didelį fabriką.

Pavyzdys mums visiems.

Kiek uzmusa žmoniu automobiliai ir motociklai

Taikai tarnaujanti technika pareikalauja jau veik tiek pat aukų, kiek ir masinis žudikas karas. Taip sakydami turime galvoj automobilius ir motociklus, kokie jie šiandien kad yra.

Pažiūrėkim į skaičius. (Skaičiai imami tūkstančio tikslumu). Jungt. Amerikos Valstybių automobilių prekybos rūmų pranešimu, nuo 1919 m. sausio m. 1 d. iki 1926 m. gruodžio m. 31 d. buvo automobilių suvažinėti arba žuvo per auto katastrofas 136.000 žmonių; o Didžiąjame kare žuvo iš viso apie 120.000 Jungt. Valstybių piliečių. Nuo to laiko (1926 m.) auto katastrofų ir jų aukų skaičius žymiai padidėjo. 1924 m. Jungt. Valstybėse buvo priskaityta sužeistų per auto katastrofas 450.000 žmonių, 1926 m. tas skaičius jau buvo pašokęs iki 700.000 suvirš, gi 1933 m. buvo jau 30.000 užmuštų (jų tarpe 4.800 vaikų iki 15 m., ir 850.000 sužeistų (iš jų 180.000 vaikų). Per pirmuosius 10 mėnesių 1934 m. auto katastrofos pasiėmė 28.400 aukų, neskaitant sužeistų, kurių buvo 740.000; palyginus su tuo pačiu laikmečiu 1933 m. tenka konstatuoti 16 proc. prieauglį. O reikia pažymėti, kad automobilių skaičius dėl krizių

gerokai sumažėjo. Dar vienas charakteringas palyginimas: per pastaruosius 15 metų Jungt. Valstybėse per auto katastrofas žuvo 325.000 žmonių, tuo tarpu kai visuose karuose, kurie tik yra buvę per paskutinį pusantro šimto metų, težuvo tik 300.000 Jungt. Valstybių piliečių. Teisingai pažymi vienas Amerikos laikraštis, kad skaičius Jungt. Amerikos Valstybių piliečių, kuriuos nuzudė vokiečiai su savo povandeniniais laivais ir dėl ko Jungt. Valstybės stoji D. kare santarvininkų pusėn, buvo mažesnis už skaičių žmonių, zuvasių per porą gražių vasaros dienų auto katastrofose.

Nepaprastai padaugėjo auto katastrofų aukų skaičius ir Europoj. Taip pat daug žuvo ir Brazilijoj.

S. Paulo L. R. K. Bendruomenės narių dėmesiui

Bendruomenės Valdybos nutarimu visiems bendruomenės nariams laikraščio «Šviesa» prenumeratos kaina nustatoma 6\$00 metams (500 reišų mėnesiui, kuriuos galima įmokėti mokant bendruomenės nario mokesnį). Iki Naujų Metų — 2\$000.

Užsiprenumeruot laikraštį galima kiekvieną dieną Redakcijoje — rua Coronel Moraes, 64, o sekmadieniais tuojau po pamaldų bažnyčios raštinėje.

Plunksnos darbininkai in talka!

Laikraštis būna turiningas ir įdomus tik tuomet, kuomet jame bendradarbiauja visi kas tik moka ir valdo plunksną, kuomet jam suteikia įvairiausių žinių iš visų kampų, kuomet jį rašo įvairiais gyvenimo klausimais, įvairiausių straipsnių, kuomet jame telpa įvairios korespondencijos iš lietuvių kolonijų gyvenimo ir t. t.

Todėl mes ir kvečiame visus prie bendro darbo; dirbkime bendromis įėjomis, o laikraštis bus kas kart įvairnesnis, turingesnis, įdomesnis.

Laikraščio «Šviesa» Redakcija.

Dėl paieškojimu

Dažnai atsitinka, kad čia Brazilijoj pasiklaidina šeimos nariai, nežino draugo naujos gyvenamos vietos, pažįs tamų, giminių ir t. t. Tankiausiai atsitinka sunkumų surasti savuosius, tai naujai iš Lietuvos atvažiuojusius ar iš provincijos atvykusius. Daugeliui dėl to tenka daug paklaidžioti ir išlaidų važinėjimams pakelti.

Yra būtinas reikalas ir šiame reikalavime padėti.

«Šviesos» Redakcija turi virš penkių tūkstančių lietuvių gyvenančių São Paulo mieste adresų, todėl ir kviečia tuo reikalu suinteresuotus asmenis kreiptis į Redakciją.

Rua Coronel Moraes, 64, netoli Šv. Antano do Pary bažnyčios.

Dr. A. Jazara Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgijos ir moterų ligos. Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

LADEIRA PORTOGERAL 12 SOBR. kps. Boa Vista ir 25 de Março. 1 andar, sala 4 e 5. Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5068.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, salė 5. Telef. 2-1629. Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, visokius liūdėjimus ir t. t.

Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chama doms ir pilietybės įgijimui.

Miguel Ocougne

Rua 15 de Novembro Nr. 32. Tel. 2-6393

Juokai

Nemalonus klausimas

Mažas Petriukas klausia motinos: — Mama, kodėl tėtė neturi plaukų ant galvos?

— Užtat, kad jis protingas ir daug darbuojasi.

— O kodėl ant tavo galvos tiek daug plaukų?

— Eik, sūneli, žaisti su Onyte.

Mokytojas klausia savo mokinių: — Kas iš jūsų žino kokį priežodį? Po ilgo tylėjimo pakelia ranką vienas mažutukas ir sako:

— Kartais kvailas daugiau gali klausti, negu išmintingas atsakyti.

Mintys

Internacionalinė meilė vadinasi, kai lietuvis gyvendamas Vokietijoj įsimili ruse.

Vagis — tai asmuo, kurs dirba stovėdamas, atlyginimą gauna «sėdėdamas».

DANTISTAS

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 Sobr. São Paulo

Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Būna būna dantis už 10\$000 su parciaia, arba sidabru — Darbas garantuotas. Traktia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

Dr.

S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universitetu.)

Priima: vidurinių veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val vak. susikalbama lietuviškai.

Rua Barão Itapetininga 37-a salės 8 ir 9 Tel. 4-0715.

— Vienoj vokiečių mokykloj per tikybos pamoką kunigas klausia mokinio:

— Pasakyk man, kas buvo pirmas žmogus pasauly?

— Adolfas Hitleris — atrėžia septynerių metų Mejeris. — is buvo ir yra pirmas žmogus mūsų reiche!

— Klysti, vaikeli! — pastebi kunigas. — Pirmas žmogus pasauly buvo Adomas.

— Atsargiau, kunigėli, gali būti brogai. Ar galim' kokį ten žydą aukščiau statyti už fuchre rį...

—o—

— Vienas bankininkas kartą pasakė savo žmonai, kino žvaigždei:

— Aš šiandien buvau pas burtininką ir jis man už 10 dolerių pasakė ateitį. Tik pagalvok, jis pasakė kad tu visai manęs nemyli.

— Nesuprantu, kuriems galams tau buvo reikalinga išmesti 10 dolerių, atsiliepė artistė. Aš tau galėjau tai pasakyti dovanai.

—o—

Reikalingi

«Šviesos» Administracijai laikraščio platintojai São Paulo priemies-čiuose ir provincijoj. Taipgi reikalingi metinės prenumeratos rinkėjai. Už atliktą darbą mokame gerus nuosimčius.

Asmeniškai arba laišku kreiptis į Redakciją:

Rua Coronel Moraes, 64, netoli S-to Antonio do Pary bažnyčios.

Vokiečių fotografijų įstaiga

“BERNARDO”

Įsteigta 1890 metais

Atlieka įvairius darbus fotografijų srity. Specialybė padidinime, o taip pat su dažais.

Darbas greitas sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n. 103) Tel. 4-5567 São Paulo

Moterų Gydytojas Dr. LOBCH

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagelba, spindulių terapija

Būvęs 5½ metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt p/M. universitetuose ir vadovaujančiu gydytoju 2° operacinio skyriaus moterų klinikos ir gimdymo namų «Oocilienhaus» Berlyne.

Rontgeno Institutas, Diatermija Ultravioletiniai spinduliai

Priėmimas: Rua Barão de Itapetininga 18, kamb. 914, 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius), vakare 3 — 5,30 kas dieną. Tel. 4-7337, šaukiamas nakčia 7-3789.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

R. Ypiranga 15. ap. 4. (kortė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerių, vidurinių ir psichinių ligų. Laboratorija: tyrimas lapumo, kraujo, mikrobų ir t. t...

Ne tuo keliu einame.

Gyvenam dvidešimtam amžiuje, kuri galima pavadinti progreso amžium, kuriame gyvenimas visose srityse daro didelę pažangą, kuriame nauji išradimai ir patobulinimai auga kaip grybai po lietaus. Bet greta tos pažangos eina ir atvirkščioji pažanga, kuri kas kart rodo pasekmes vis blogesnes. Kad tame įsitikinti, užtenka giliai pažūrėti į visų mūsų gyvenimą ir panagrinti kai kurias sritis.

Imkim jaunimą. Ir ką mes matom? Ar galim jo progresu pasidžiaugti? Anaipat!

Kas tai yra pasakęs: «Jaunimas pralenkęs savo gyvenimo laiką». Yra tai šventa tiesa. Jaunimas mūsų griebiasi už įdomybių pirm, negu jas išmoka suprasti, jas įkainuoti. Šian dien jis jau nebeįsako, ką močiutė verkšlėndama pasakoja, neklauso, ką tėvelis mokina, nebegirdi, ką jam kiti, duodami patarimus ar pamokinimus, sako.

Mergaitė vos tik biskutį užaugo, jau kalba apie vedybas; jau ji tau gali duoti pamoką apie moteriškas pareigas. Vaikai dar turėtų atsiklaupę prie motinėš kelių poterėlius kalbėti, o jau jie pačiame įsisiūbavime, pačioje gyvenimo viršūnėje.

Pastebėjęs kokį nors sueigą linksmesnę, gali žiūrėti, kad vaikai ir mergaitės taures tuština, stiklus daužo, svaigalus geria, cigaretes rūko, o tėvai jau senai nežino, kur jų vaikai per naktis trankosi.

«Bet kam jiems ir žinoti? Šioje gadynėje tai ne seniau — vaikai žiną ką darą», ne vienas tėvas taip sako.

«Bet pasekmės kokios? Ar galima iš tokių jaunuolių laukti, kad jie būtų tikri lietuviai? Šiandien jau visur girdisi aimanavimai, kad jau ištautėjimo ir ištvirkimo žiotys ryja

mūsų jaunimą, bet kad tam užbėgus kelią — visai mažai teveikiama.

Todėl ir tenka sušukti: ne tuo keliu einama. Tą šukį pirmiausia reikia taikinti mūsų tėvams. Jei tėvai savo vaikus iš mažų dienų mokins, jei jiems tinkamą duos auklėjimą, jei juos prižiūrės, tai aišku — jie užaugę eis gerais keliais ir stengsis tėvų gerą pavyzdį sokti.

Toliau, mažai dirbama, mažai veikiama toje srity ir mūsų veikėjų. Tik prisžiūrėkime tam klausimui arčiau. Štai mūsų veikėjai, vadai inteligentai susiskaldę. Vieni veikia, tai kiti įgro-rovoja, koją kafšoja; kiti veikia, tai šie atsismoka. Ar yra mūsų veikėjų tarpe vienybė? Ar buvo nors kada bendroje sueigoje tartasi kultūros, švietimo, auklėjimo ir kitais klausimais? Ar daug mūsų išeivija turėjo paskaitų? Ar galim mes tuo pasigirti? Juk be vakarėlių ir šokių rengimo mes beveik nieko daugiau ir nesame padarę.

O mūsų spauda ką nuveikė? Tik pavartykime jos puslapius. Vieton to, kad stiprinti ir palaikyti mūsų išeivių tarpe lietuvių dvasią, tą lietuvišką jausmą, tą lietuviybės kibirkštį, kuri mes išeiviai atsivožėm su savim į šias padanges,

kas mums per amžius yra įgimta, tai vieton to rašoma kas kita. Neapsiriksim pasake, kad mūsų spauda iki šiam laikui vien tik šmeižtais ir kitų niekinimais buyo pagrįsta. Spaudintais žodis yra galingas. Jis gali pakreipti visuomenės gyvenimo kelius ir blogojon ir gerojon pusėn: tas priklausau kokį kelią ir linkmę yra padėmus ta spauda.

Tad rimčiau pradėkime tuo klausimu galvoti. Imkimės darbo kol dar nevelu.

Pasukim vairą kiton pusėn.
St. P.

Lietuvos Įgaliotas Ministeris p. Jonas Aukštuolis su žmona svečiuos pas lietuvius.

PONAS MINISTERIS J. AUKŠTUOLIS SVEČIUOS PAS LIETUVIUS.

(Tąsa iš 3 puslapio)

vadovauja L. K. bendruomenei su beveik pusantro tūkstančio narių, bet ir savo pastangomis baigia statyti lietuvių gražių bažnyčių. Toliau matome p. Godliauską, nadingiausios kolonijoje organizacijos «Viltis» garbės pirmininką. Jei mes nebūtume turėję viltiečių su jų choralis ir orkestrais, tai kaip mes butume išrodę šventimtųjų akyse viešose iškilmėse bei Tautos šventėse? Viena mizerija. Toliau mes matome p. St. Puišį, kuris buyo pirmuoju redaktorium valdžios šelpiamo laikraščio «Lietuvis Brazilijoje», o dabartiniu metu vėl redaktorium naujo laikraščio «Sviesa». Taip pat mes matomė čia p. K. Uekų, kairiosios srovės atstovą, vienintelės lietuvių spaustuvės savininką ir laikraščio «Lietuvių Aidas Brazilijoje» leidėją. Iš biznierių tarpo mes matome ponį Degutienę, kuri vien tik savo jėgomis sugebėjo gerai įsikurti taip, kad gali būti pavyzdžiu net ir vyrams. Dar mes matome p. Eidrigėvičių su žmona, kuris savo darbštumu ir sumanumu sugebėjo įsigyti pasitikėjimą anglų įstaigoje ir šiandien jau yra viršininku virš dviejų šimtų tarnautojų ir darbininkų, kurių tarpe yra daug ir lietuvių.

Baigdamas su džiaugsmu turiu

«GRUDAS» VALDYBOS POSĖDIS

Lietuvių Ūkininkų Draugijos «Grūdas» Valdybos ir Revizijos nariams.

KVIETIMAS

Spalių mėn. 6 d. 1935 m. 3 v. p.p. Rua Prates 12 šaukiamas bendros Valdybos ir Revizijos Komisijos posėdis apsvarstyti sekancius dienotvarkės punktus:

- 1) Žemės Ukio kolonijai fondo steigimo klausimas;
- 2) Statuto paruošimas;
- 3) Visuotino susirinkimo šaukimo klausimas;
- 4) Sumanymai

Prašoma nesivėluoti ir būtinaf atsilankyti visiems Valdybos ir Revizijos Komisijos nariams bei kandidatams.

Pirmininkas.

pažymėti ir apie dabartinį mūsų konsulą p. B. Steponaitį, kuris per taip trumpą laiką jau sugebėjo patraukti savo pusėn kolonijos simpatiją. Baigdamas šiuos žodžius pakelė taurę už Gerb. Svečių sveikatą.

Tiems žodžiams p. Ministeris trumpai atsakė, išreikšdamas savo džiaugsmą, kad privatiniam gyvenime visų srovių žmonės moką tinkamai su gyventi ir palinkėjo, kad ir viešame gyvenime tuo keliu visi eitų.

Pasibaigus vakarienet prasidėjo pasikalbėjimas. Čia p. Ministeris kaip tikras tėvas visų klausinėjo, kam ką skauda, kokie pageidavimai, troškimai ir pažadėjo mūsų kolonijos neužmiršti. Ir nepastebėjom, kaip atėjo pusiau-naktis. P. Ministeris ir ponis atsisveikinę su visais išvažiavo. Mes juos pa lydėjom savu širdingu «valio».

Dalyvavęs.

JURNALAS «VILTIS»

Jau išėjo iš spaudos naujas Jau nimo S-gos «Vilties» organo 7 numeris, kuris bendrai paėmus yra rimtas ir daro gerą įspūdį. Mūsų jaunimas pri valėtų juo daugiau susįdomaut.

«SVIESA»

Gaunama šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 3) José Paulino vaistinėj,
- 4) Rusų vaistinėj Mookoj,
- 5) Menkaičio krautuvėj — S. Anna.
- 6) Baužio krautuvėj — Bom Retiro,
- 7) Kirilausko krautuvėj — Vila Anastacia ir pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose.

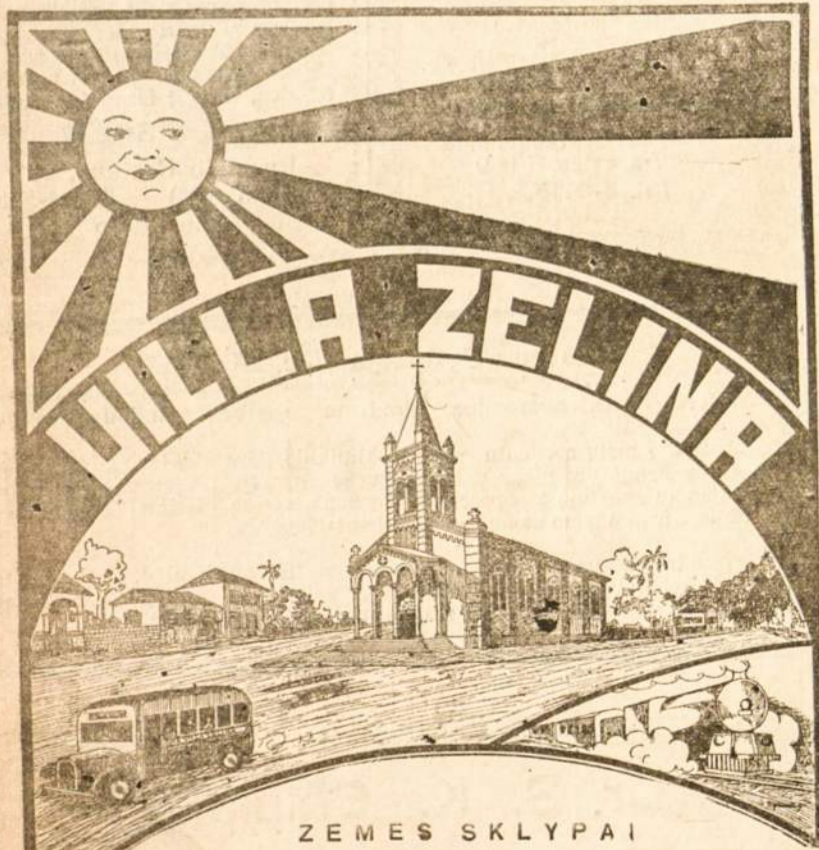
Bendruomenės nariai laikraštį gauna pas b-nės įgaliotinius.

Žinotini Adresai.

1 Lietuvos konsulas—Rua Aureliano Coutinho, 10, Telf. 5-4275.
Kun. Klebonas — Rua Coronel Moraes, 64. Telf. 9-1322.

Red. Atsakyvai

Kaimiečiui. Tamstos rašinį gavome. Ačiū. Patalpinsim kitame numery. Ir toliau mus neužmirškite.

išsimokėjimui 30000 mėnesiui, 10000 kvadratinis metras. Duodame statyba medžiaga. Omnibus išeina nuo Merkado iki viešos. Bonde 3 (Villa Prudente) Centralinė raštinė: Praça Antonio Prado, 3 sobr. Villa Prudente Rua Capitão Pacheco Chaves, 114. Vietoje Avenida Zelina 33. Reikalingi agentai. Kreiptis į raštinę Villa Prudente.